

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

ANAYASA HUKUKU - PRATİK ÇALIŞMA

II. Öğretim Öğrencileri

10 Aralık 2018

- Hükümet Sistemleri -

Varsayımsal Olay: Komşu devletlerle yapmış olduğu savaş sonucunda bir kısım topraklarını kaybeden X Devleti'nde iktidarı elinde bulunduran hanedanın en son üyesi D, halkın ve devletin selameti için iktidar hakkından feragat ettiğini açıklamıştır. D'ye göre savaş sonrası oluşturulacak yeni düzende, halk tarafından seçilenlerin oluşturduğu bir meclis hükümet etme görevini üstlenmelidir. Bu meclis yılın her günü çalışmalı, toplumu düzenleyen kanunları yapma gücüne ve bunları uygulama yetkisine sahip olmalıdır. Çıkacak uyuşmazlıklar da yine bu meclis tarafından yapılacak yargılamalarla çözümlenmelidir.

D'nin bu açıklamalarına karşı çıkan ordu mensubu bazı subaylar tarafından farklı öneriler getirilmiştir. Bu önerilerden birini yapan T'ye göre, oluşturulacak yeni düzende kanunları yapacak meclisle hükümet etme yetkisini kullanacak kişinin farklı zamanlarda yapılacak seçimlerle işbaşına gelmesini sağlayacak bir sistem oluşturulmalı, hükümet etme yetkisinin kullanan kişi devletin de başkanı olmalıdır. T'nin önerdiği yeni sisteme göre, yasama organı ile yürütme birbirlerinin görev alanlarına hiçbir şekilde müdahale etmemeli, kabine üyeleri sadece devlet başkanının denetim ve gözetiminde olmalı ve fakat devlet başkanının yapacağı bazı atama işlemleri ile uluslararası antlaşmalar yasama organının onayı ile geçerlilik kazanmalıdır. Ordunun önde gelen subaylarından olan G ise, hükümet etmeye yetkili devlet başkanının yine halk tarafından seçilmesini fakat oluşturulacak kabinenin meclisin denetim ve gözetiminde olması gerektiğini, devlet başkanının altına imza attığı işlemler dolayısıyla sorumluluğun ilgili kabine üyesinde olması gerektiğini belirtmiştir.

Sorular:

- 1- D'nin önerdiği sistemi ve dayandığı teoriyi açıklayınız. Türkiye anayasa tarihinde bu sisteme benzer bir hükümet sistemi uygulanmış mıdır? Değerlendiriniz.
- 2- T tarafından önerilen sistemi ve dayandığı teoriyi, Türkiye'de uygulanmakta olan hükümet sistemiyle karşılaştırarak açıklayınız.
- 3- G'nin önerdiği sistemi açıklayarak 1982 Anayasası'nın yürürlüğe girdiği tarihten günümüze kadar ülkemizde uygulanan sistemlerle karşılaştırınız.